

Lännsstyrelsen
Örebro län

Ylva Gjetrang
Direkt: 010-224 84 64
ylva.gjetrang@lansstyrelsen.se

1(4)

YTTRANDE
2015-08-31

Dnr: 420-4417-2015
Ert ärendenr: M
2015/2507/Ee

Miljö och energidepartementet
Regeringskansliet

Remiss av rapporten "Förslag till Svensk tillämpning av nära nollenergi i byggnader"

Regeringen har skickat Boverkets utredning *Förslag till Svensk tillämpning av nära nollenergi i byggnader* på remiss till ett urval centrala myndigheter, länsstyrelser, kommuner och branschorganisationer. Remisvar ska lämnas senast den 31 augusti till Miljö- och energidepartementet.

Lännsstyrelsen Örebro län tillstyrker en skärpning av energikraven, förutsatt att takten i nybyggnation inte påverkas negativt. Vi anser att tillvaratagande av förnybar energi i närheten inte ska försämra husets energiprestanda utan stimuleras på annat sätt. Det är även angeläget med en styrning som gynnar tillvaratagande av närliggande restvärme eller anslutning till gemensamma system för fjärrvärme/fjärrkyla. Vi föreslår även fortsatta utredningar av både systemgräns, viktningfaktorer och mer likartade regler i Norden.

Systemgräns

Val av systemgräns är förenklat beskrivet (se kap 4 och bilaga E i Boverkets rapport). Det framgår inte tydligt konsekvenser av de olika alternativen. Vi delar Energimyndighetens och Boverkets bedömning att det behövs fortsatta utredningar kring detta senast inför nästa översyn av reglerna.

Definitionen av nära nollenergi bör enligt vår bedömning kunna utgå från **levererad fastighetsenergi** oavsett om den är inköpt eller producerad i närheten. Detta ger ett bättre systemperspektiv än köpt energi och stödjer kostnadseffektiv produktion av förnybar energi. Väljs gränsen köpt energi kan några funktionskrav på centrala delar i byggnaden behövas för att säkerställa ett bra klimatskal oavsett energikälla. Det vore även värdefullt att i samband med föreskriftsarbetet kunna ange nivåer för **fler huskategorier** och på sikt även kunna beakta verksamhetsenergin.

Föreskrifter

Fortsatt arbete med föreskrifterna är angeläget. Lagstiftningstekniken med några års framförhållning (införande 2016 och ikraftträdande 2019/2021) bedöms av länsstyrelsen vara mycket positivt för genomförandet.

Styrning med viktningsfaktorer

Länsstyrelsen är positiv till införande av en viktningsfaktor för el och anser att den skulle kunna vara högre särskilt i fjärrvärmeområden. Det är angeläget att reglerna premierar fjärrvärme/fjärrkyla framför värmepumpar i de lägen där anslutning till fjärrvärme är ett realistiskt alternativ. Det kan även behöva utredas om fler viktningsfaktorer kan införas för att öka takten i energiomställningen. Det är inte självklart att reglerna ska utformas teknikneutralt utan Länsstyrelsen anser istället att de bör utformas för att styra mot en effektiv energianvändning och ökad andel förnybar energi ur ett samhälls- och energisystemperspektiv.

Systemsyn och förnybar energi

För att effektivt uppnå energi- och klimatmålen behövs en aktiv styrning som **minskar elbehovet** för uppvärmning/kylning av fastigheterna och **i högre grad tar tillvara restvärme och främjar investeringar i fjärrvärme/fjärrkyla och förnybar energi**, både fastighetsnära och i den energi som levereras från kraftvärmeverk. El är högvärdig energi som i högre grad bör kunna användas till annat än uppvärmning t.ex. inom industrin eller för drift av fordon. Därför är det viktigt att hushålla med byggnadernas energianvändning och att så långt möjligt använda andra energislag än el för uppvärmning.

Det kan finnas en **fara i att använda begreppet flödande energi** – då det signalerar att den är obegränsad. Den andel som kan tas tillvara är fortfarande starkt begränsad. **Förnybar energi i närheten kan därför vara ett bättre begrepp och här bör även närliggande restvärme och/eller fjärrvärme inkluderas**. Det är viktigt att främja förnybar energi men det får inte bli på bekostnad av att huset får sämre energiprestanda.

Samverkan med andra styrmedel

Det är viktigt att alla styrmedel samverkar i en bra helhet t.ex. byggregler, elcertifikat och solexbidrag. Analysen av samspelet med andra styrmedel för förnybar energi kan behöva fördjupas. Viktigt även med samordning med t.ex. Energimyndighetens arbete med en strategi för ökad användning av solex.

Nivån på energikraven

Det är viktigt för trovärdigheten att definitionen av nära noll sätts på en tillräckligt åtgärdsdrivande nivå. Det kan bli pedagogiska problem med nya krav längre fram om nära noll redan definierats på en för hög nivå. Den nivå som nu föreslås bygger på befintlig teknik men utan att nå upp

till passivhusnivå. Med den systemgräns som föreslås (köpt energi) verkar föreslagna kravnivåer rimliga men något försiktiga. Kraven kan enligt branschens bedömningar (se översiktlig analys i kap 3 och bilaga C i Boverkets rapport) sättas lägre och ändå ha övervägande positiva effekter. Kostnadsökningen med den valda kravnivån bedöms vara marginell. Det är heller inte säkert att energieffektivt byggande enligt tydliga och likartade regler på sikt blir dyrare. Förutsättningarna för prefabricerade hus och byggnadselement ökar och utvecklingen av och spridning av ny teknik väntas gå fortare. SABO:s så kallade kombohus har redan visat att det går att kombinera en tydligt sänkt energiförbrukning med lägre byggkostnader.

Stat och kommun

Länsstyrelsen ser positivt på att reglerna ska införas två år tidigare för statligt och kommunalt ägda och förvaltade fastigheter. Det är viktigt med en vid tolkning så att merparten av de statliga myndigheterna och bolagen berörs. Det finns även behov av fortsatta insatser för effektivisering av de fastigheter som statliga myndigheter hyr i linje med regler och anvisningar för myndigheternas miljöledningsarbete.

Likartade regler i Norden

Det är betydelsefullt att fortsätta dialogen med grannländerna kring definitioner och kravnivåer för att dels lära av varandra och dels framöver kunna arbeta för mer likartat regelverk – för att få ett effektivare byggande och enklare kunna göra analyser.

Uppföljning och tillsyn/ tillsynsvägledning

Uppföljning av att ställda byggkrav uppfylls är central för att de nya reglerna ska få effekt och en rättssäker tillämpning. Det är viktigt att i arbetet med föreskrifterna införa sanktionsmöjligheter och ett tydligt gemensamt system för smidig uppföljning av energikraven. Byggnadsnämndernas tillsyn behöver stärkas och utvecklas med stöd av en aktiv tillsynsvägledning från Boverket och länsstyrelserna. En förutsättning för att klara nya eller ändrade uppgifter är att det finns resurser i form av både medel och kompetens hos berörda myndigheter. Under året genomför alla länsstyrelser en uppföljning av hur arbetet med uppföljning av energikrav bedrivs idag. Resultaten rapporteras i slutet av januari. Vi får mot bakgrund av detta ett värdefullt underlag för arbetet med att utveckla tillsyn och tillsynsvägledning på energiområdet. Boverket bör i dialog med länsstyrelserna få i uppdrag att utreda hur tillsyn och tillsynsvägledningen enligt byggreglerna kan utvecklas för att främja ett energieffektivt och hållbart byggande.

Länsstyrelsen
Örebro län

YTTRANDE

2015-08-31

Dnr: 420-4417-2015

Ert ärendenr: M

2015/2507/Ee

Kunskapsspridning och styrning av energifrågor även i det befintliga byggnadsbeståndet

För att uppnå en större effekt på byggnadernas energibehov är det centralt att högre energikrav ställs även i samband med omfattande renoveringar. Vi ser behov av ett nationellt långsiktigt mål för energieffektivisering i bebyggelsen, liknande det halveringsmål som föreslogs i samband med energipropositionen. Ett samlat paket med styrmedel och informationsinsatser behövs även för en effektiv måluppfyllelse och för att ny energieffektiv teknik ska få genomslag även i samband med större renoveringar av befintliga byggnader.

Beslut om yttrandet har fattats av länsråd Kjell Unevik, i beredningen av ärendet har avdelningschef Anita Norén, enhetschef Malin Rosén och bitr. länsarkitekt Lena Lundkvist samt miljöstrateg Ylva Gjetrang, föredragande, deltagit.

Kjell Unevik

Ylva Gjetrang